Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2022. Випуск 40, с. 198–204
Visnyk of the Lviv University. Series Philos.-Political Studies. Issue 40, p. 198–204

УДК [327:330.34](529:510)“20”
DOI https://doi.org/10.30970/PPS.2022.40.26

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТАЙВАНЮ ЯК ДЕ-ФАКТО ДЕРЖАВИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Ольга Теленко
Львівський національний університет імені Івана Франка,
факультет міжнародних відносин,
кафедра міжнародних відносин і дипломатичної служби
вул. Січових Стрільців, 19, 79000, м. Львів, Україна

У статті досліджено особливості розвитку Тайваню як сучасної де-факто держави. Окреслено історичні обставини політичного відокремлення Тайваню від материкової частини Китаю. Зазначається, що становище Тайваню в міжнародних відносинах є унікальним, адже в умовах лише часткового дипломатичного визнання йому вдалося досягти значних результатів у різноманітних сферах життя суспільства. Тайвань успішно розвивається в економічній сфері і має ефективну систему управління та демократично обраний уряд. Завдяки розвитку науки й технологій на острові йому вдалося налагодити велику мережу комерційних зв’язків по всьому світу. Наголошено, що Тайвань є важливим виробником напівпровідників, демонструє великий прогрес у розвитку біотехнологій та використанні відновлюваних ресурсів. Зазначено, що боротьба Тайваню з COVID-19 є доволі успішною і може слугувати прикладом для інших держав світу. Охарактеризовано розвиток демократії на Тайвані, а також особливості його поступового переходу від авторитаризму до демократичного режиму. Однією з найсерйозніших проблем внутрішнього розвитку острова є старіння нації, яке зростає швидкими темпами. Окреслено, що Китайська Народна Республіка, яка вважає острів своїм сепаратистським регіоном, перешкоджає входженню Тайваню в систему міжнародних відносин у якості повноправного члена. Про це свідчить політика КНР, націлена на відкликання дипломатичного визнання Тайваню низкою держав, перешкоджання його вступу в ООН та інші багатосторонні інституції. Розглянуто загострення відносин КНР і Литви в контексті зближення Вільнюсу і Тайбею. Охарактеризовано роль геополітичного розташування Тайваню, його значення для Китайської Народної Республіки, Сполучених Штатів Америки, Філіппін. Зазначено, що Тайвань встановив дипломатичні відносини з невеликою кількістю держав, однак має низку неофіційних зв’язків по всьому світу, які сприяють його успішному розвитку. Наголошено, що існує декілька сценаріїв розвитку Тайваню, реалізація кожного з них великою мірою залежить від політики КНР щодо цієї де-факто держави. Зазначається, що від подальшого політичного статусу Тайваню частково залежить боротьба США та КНР за глобальне лідерство.

Ключові слова: Тайвань, Республіка Китай, де-факто держава, міжнародне визнання, дипломатичні відносини.

Постановка проблеми. Тайвань (офіційна назва Республіка Китай) є доволі успішною де-факто державою Східної Азії. Китайська Народна Республіка вважає Тайвань сепаратистським регіоном, однак він ефективно розвивається в політичній, економічній та соціальній сферах як самостійне політичне утворення, демонструє вагомі досягнення у сфері науки і технологій. Тайвань, попри його дипломатичне визнання невеликою кількістю держав, які розташовані головно в карибському і тихоокеанському регіонах, став одним з найважливіших економічних гравців на міжнародній арені та одним з найпотужніших виробників комп’ютерних технологій. Велика кількість торговельних і культурних

© О. Теленко, 2022

зв'язків дає цій де-факто державі можливість залишатися в системі міжнародних відносин навіть за умов дипломатичної невизначеності. Геополітичне значення Тайваню важко переоцінити, оскільки від його політичного розвитку великою мірою залежать позиціонування Китайської Народної Республіки і Сполучених Штатів Америки в Азії, реалізація амбіцій Китаю щодо забезпечення територіальної цілісності своєї держави, поширення впливу Вашингтону на території, розташовані в географічній близькості від КНР.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тайвань як де-факто держава перебуває в центрі уваги як українських, так і іноземних учених. Різним аспектам його розвитку присвячені роботи таких дослідників, як П. Білак, К. Бін, Н. Бутирська, Р. Буш, Б. Бартмен, Ч. Керолен, К. Купмен, Дж. Кертіс. У зв'язку із загостренням відносин між Китаєм і США в контексті дискусій про можливе вторгнення Китаю на Тайвань у майбутньому це питання активно обговорюється не лише в наукових колах, а й у засобах масової інформації.

Мета дослідження. Метою статті є дослідити особливості розвитку Тайваню як де-факто держави в сучасному світі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Політичне відокремлення Тайваню від материкової частини Китаю відбулося внаслідок громадянської війни 1927–1949 рр. на території Китаю між силами правлячого націоналістичного уряду на чолі з партією Гоміньдан і китайськими комуністами. Після перемоги комуністичних сил на більшій частині Китаю була заснована Китайська Народна Республіка, а лідери колишньої керівної партії Гоміньдан були змушені переїхати на острів Тайвань, де вони зберегли владу.

Спочатку уряд Тайваню мав міжнародне визнання і виступав представником китайського народу в Організації Об'єднаних Націй. Однак після того, як Китайська Народна Республіка, що провадила активну політичну боротьбу за своє дипломатичне визнання, 1971 р. стала членом ООН, Тайвань втратив своє місце у цій універсальній організації й опинився в дипломатичній ізоляції, фактично перетворившись на де-факто державу. Як зазначає К. Купмен, відтоді «Тайвань існує як держава в невизначеному стані, ні під контролем Китаю, ні незалежна» [1, с. 224]. КНР вважає Тайвань своєю провінцією, а влада острова неодноразово заявляла, що готова захищати суверенітет Тайваню, його демократію і свободу навіть збройним шляхом.

Тайвань є де-факто державою з добре розвиненими неофіційними зв'язками по всьому світу. За словами Б. Бартмена, «нинішній міжнародний статус Тайваню є, можливо, найяскравішою аномалією в міжнародній системі» [2, с. 114]. Ч. Керолен оцінює Тайвань як де-факто державу з «невизначеним існуванням», що має стабільну економічну систему, «зрілий демократичний уряд і кваліфіковане населення, яке відповідає сучасним вимогам» [3, с. 429–430]. Цікаво, що Тайвань ніколи офіційно не проголошував своєї незалежності в межах кордонів територій, підконтрольних владі острова, однак, на думку президента Тайваню Цай Інвень, формальна декларація незалежності не важлива, оскільки острів і без неї є незалежною державою [4].

Зараз на Тайвані проживають 23,5 млн осіб. Це одна з найбільш прогресивних держав світу з якісною вищою освітою, ефективною медичною системою й новітніми галузями промисловості. Система охорони здоров'я Тайваню є взірцем для інших країн, про що свідчить успішна боротьба з COVID-19, яку забезпечують відлагоджена робота центрального епідемічного командного центру, прикордонні і карантинні процедури, відстеження контактів, велика кількість тестувань, оформлення сертифікатів про одужання, зазначення історії подорожей в картках медичного страхування тощо. Діяльність уряду в медичній сфері є скоординованою, виваженою і прозорою, враховується досвід боротьби з коронавірусом SARS 2003 р. [5; 6, с. 1]. Усі перелічені заходи дали можливість звести кількість

хворих і смертність від COVID-19 до відносно невеликої кількості. До того ж, з метою зменшення негативного впливу на екологію, на Тайвані з використаних захисних масок, які в природі розкладаються дуже довго, виготовляють зарядні пристрої для телефонів: із 10 тисяч масок – 40 тисяч зарядних пристроїв для телефонів [7].

Міжнародні експерти високо оцінюють рівень розвитку демократії на Тайвані. До 1987 р. на території цієї де-факто держави панувала однопартійна авторитарна система на чолі з партією Гоміньдан, однак під громадянським тиском, спрямованим на політичну лібералізацію режиму, відбувся поступовий і мирний перехід до представницької виборчої системи [5; 8]. Як вважає П. Білак, саме «демократизація Тайваню сприяла розвитку окремої тайванської ідентичності та прагненням частини населення острова «проголосити незалежність» [9, с. 57]. У партійній системі Тайваню вирізняються дві великі партії – Гоміньдан і Демократична прогресивна партія. Кожна з них має підтримку з боку малих партій і груп, які формують два політичні табори, названі за кольорами прапорів ключових партій – Синій на чолі з партією Гоміньдан і Зелений, очолюваний Демократичною прогресивною партією [5]. Згідно з дослідженням Дому свободи «Свобода в світі 2020», яке визначає рівень демократії в різних державах, Тайвань є вільною, тобто демократичною державою. Він отримав 1 бал за рівнем підтримання політичних і громадянських свобод, де 1 – їх найвищий рівень, а 7 – найнижчий [10, с. 1456]. Вибори на Тайвані є вільними, справедливими і висококонкурентними, а явка на президентських перегонах зазвичай перевищує 70% [5]. Отже, залучення Тайваню до «клубу демократичних держав» на противагу авторитарному Китаю, збільшує розрив між ними та робить перспективи їх об'єднання примарними.

Авторитарна система, яка панувала в цій де-факто державі до кінця 80-х років XX ст., залишила по собі головною мовою мандаринську з традиційними китайськими ієрогліфами, тоді як у КНР використовується їх спрощена версія. Понад 95% тайванців є етнічними ханьцями, включаючи ханьські субетноси хокло і хакка, а також тих, хто переїхав з материкового Китаю наприкінці 40-х років XX ст. разом з лідерами партії Гоміньдан [11]. За словами Ч. Керолена, населення Тайваню й населення материкового Китаю схожі з етнічної точки зору, однак «в силу обставин острів і материкова частина обрали різні шляхи» розвитку [3, с. 431]. Показово, що етнічний чинник, який зазвичай є однією з причин утворення де-факто держав, не ліг в основу утворення Тайваню, який виник головно під впливом політичних факторів.

Найбільшими демографічними проблемами на Тайвані є старіння нації та низька народжуваність. За прогнозами, до 2026 р. Тайвань стане суспільством з великою кількістю жителів літнього віку: там буде щонайменше 20% осіб у віці 65 і більше років. Приблизно 2065 р. категорія осіб у віці 65 років і більше сягне 40% населення, а отже, співвідношення осіб літнього віку до осіб репродуктивного віку буде 1:1,2 відповідно, в той час як 2018 р. це співвідношення становило 1:5 [12].

Тайвань входить до двадцятки найпотужніших економік світу [13]. Тайвань пройшов складний шлях економічного розвитку від етапу імпортозаміщення у 50-х – на початку 60-х років XX ст. до етапу експортної орієнтації. Науковий і технологічно орієнтований розвиток розпочався повною мірою у 80-х роках XX ст. Частково економічного успіху Тайваню вдалося досягти завдяки ранній мобілізації сільськогосподарського сектору острова, переходу від вирощування рису і виробництва цукру до вирощування грибів і спаржі, які були нетрадиційними культурами для острова і доволі трудомісткими у вирощуванні, і відповідній переорієнтації експорту [14, с. 38]. Сільське господарство, виконавши свою історичну місію, більше не є головним каталізатором розвитку острова.

Монтування електронної техніки, виробництво текстилю та одягу, інші галузі легкої промисловості були з часом перенесені за кордон, головно на материковий Китай, завдяки тому, що тайванські іноземні інвестиції сприяли створенню дешевого ринку в сусідніх країнах [14, с. 42–43].

Важливу роль на Тайвані відіграють високотехнологічні галузі – виробництво напівпровідників, біотехнологій і відновлюваних ресурсів [13]. Н. Бутирська називає Тайвань «глобальним економічним центром», адже тайванські компанії постачають 63% напівпровідників у світі. Компанія Taiwan Semiconductor Manufacturing Co (TSMC) є виробником більш як половини світових чипів на замовлення і близько 90% сучасних процесорів [15]. Такі тайванські підприємства, як Quanta і Foxconn, є найбільшими світовими контрактними виробниками електроніки та комп'ютерів [11].

Отже, вдало визначені пріоритети в економічній сфері та розвиток науки дали Тайваню можливість стати незамінним актором на ринку високих технологій. Можлива дестабілізація політичної чи економічної ситуації на острові загрожує не лише добробуту його населення, а й ринку технологій у сучасному діджиталізованому світі.

Відносини Тайваню з Китайською Народною Республікою залишаються складними. КНР прагне трансформування острова у спеціальний адміністративний регіон КНР за формулою «одна держава, дві системи», відповідно до якої існує лише один «Китай», і будь-яка держава, яка прагне налагодити дипломатичні відносини з КНР, повинна підтримати претензії КНР на Тайвань. Допомога з метою розвитку і торговельні угоди з КНР часто залежать від підтримки певною державою цього принципу [16]. Останнім часом у політичних і військових колах активізувалась риторика щодо можливого захоплення Китаєм Тайваню. Наприклад, адмірал США Ф. Девідсон вважає, що Тайвань перебуває у центрі уваги китайських військових і протягом наступних декількох років КНР може заволодіти ним збройним шляхом, оскільки приєднання Тайваню є одним з його найбільш амбіційних планів [17].

Відносини між Тайванем і КНР ефективно розвивалися в 2008–2016 рр., однак суттєво погіршилися після приходу до влади на Тайвані уряду Цай Інвень – лідерки Демократичної прогресивної партії. Новообраний уряд відмовився схвалити формулу, відому як «консенсус 1992 р.», за якою партія Гоміньдан, яка тоді була правлячою на острові, і Комуністична партія Китаю погодились, що Тайвань і материковий Китай є частинами «одного Китаю», без узгодження того, що означає слово «Китай» [8].

КНР намагається різними способами перешкоджати розширенню міжнародних зв'язків Тайваню. Про це свідчить нещодавній конфлікт між КНР і Литвою, спричинений тим, що, незважаючи на спротив з боку Китаю, у Вільнюсі почав роботу представницький офіс Тайваню. Це призвело до ослаблення дипломатичних відносин між Китаєм і Литвою, тиску КНР на компанії з вимогою припинення ними використання компонентів литовського виробництва, блокування в'їзду до своєї країни литовських вантажів. Попри зазначені перешкоди, Тайвань оголосив про запуск кредитної програми на суму 1 млрд дол. США для фінансування спільних проєктів литовських і тайванських компаній у шести категоріях бізнесу. Навесні 2022 р. Литва планує відкриття торгового представництва на території цієї де-факто держави [18].

Тайвань є стратегічно важливим завдяки своєму геополітичному розташуванню. Разом із Японією на півночі і Філіппінами на півдні Тайвань є частиною «першого ланцюга островів», що тягнеться уздовж берегів Китаю і перешкоджає доступу КНР до Тихого океану. У разі окупації Тайваню Китай забезпечить собі вільний вихід у Тихий океан і його військові літаки, кораблі та ракети великої дальності зможуть загрожувати таким територіям США, як Гуам чи навіть Гавайські острови. Китай також зможе контролювати

регіональні морські шляхи й загрожувати Японії, перебуваючи в зоні досягнення острова Окінава, де розташований великий військовий контингент США (понад 25 тис. персоналу). Розташовані на півдні Філіппіни також мають привід для хвилювання, оскільки південний край Тайваню знаходиться на відстані усього понад 230 миль від північного берега найбільшого острова Філіппінського архіпелагу Лусон [11]. Отже, контроль над Тайванем не лише відкривав би нові можливості для впливу Китаю в азійському регіоні, а й сприяв би його становленню як глобального лідера.

На сьогодні Тайвань має дипломатичні відносини лише з чотирнадцятьма державами – членами ООН. З 2016 р. декілька держав відкликали своє дипломатичне визнання Тайваню. Серед них африканська держава Буркіна-Фасо і центральноамериканські Панама та Сальвадор. Це сталося внаслідок кампанії КНР, спрямованої на відкликання іноземними державами визнання після погіршення відносин між Пекіном і Тайбеєм. Тайвань має неофіційні представництва 59 держав на своїй території, однак КНР наполягає на тому, щоб ці представництва не включали слово «Тайвань» у свої назви [19; 20]. З ними Тайвань пов'язують неофіційні комерційні зв'язки. Головним неофіційним союзником і захисником Тайваню є Сполучені Штати Америки. Закон про відносини з Тайванем, затверджений Конгресом США навесні 1979 р. у відповідь на визнання адміністрацією Дж. Картера Китайської Народної Республіки, зобов'язує захищати Тайвань у випадку агресії з боку Китаю [8; 21].

Участь Тайваню в роботі міжнародних організацій є обмеженою. У деяких міжнародних організаціях, зокрема у Світовій організації торгівлі та Азійсько-Тихоокеанському економічному співробітництві, Тайвань фігурує під назвою «Китайський Тайбей». Під такою ж назвою він традиційно бере участь у олімпійських іграх [21, с. 3]. Тайвань усунутий від засідань Міжнародної організації цивільної авіації, незважаючи на те, що на острові є важливі аеропорти, зокрема Таоюаньський міжнародний аеропорт, один із десяти найбільш завантажених аеропортів світу [6, с. 2–3]. Тайвань має статус спостерігача у Всесвітній організації охорони здоров'я (ВООЗ), однак його участь у Всесвітній асамблеї охорони здоров'я, яка є щорічним форумом для прийняття рішень ВООЗ, з 2016 р. заблокована Китаєм [20, с. 16].

Майбутнє Тайваню важко спрогнозувати. Зазвичай окреслюють три можливі сценарії його політичного розвитку. Перший – це успішна декларація незалежності з широким міжнародним визнанням і схвалення Китаєм нового статусу острова. Другий – довготривале перебування у нинішньому хиткому становищі. Третій – застосування Китаєм сили з метою об'єднання КНР і Тайваню. У. Браттон визначає ще один можливий сценарій, за яким Китай може використати підхід США до Куби й «задушити» Тайвань економічно [19]. Однак цей сценарій видається малоймовірним, зважаючи на те, що між Китаєм і Тайванем, попри суперечності стосовно політичного статусу останнього, існують тісні економічні зв'язки, ослаблення яких завдасть економічних збитків обом сторонам.

Висновки. Тайвань уже протягом тривалого часу перебуває у невизначеному дипломатичному статусі, однак, незважаючи на це, досяг чималих успіхів у політичному та економічному розвитку. Він має демократичний уряд, широкий спектр комерційних зв'язків і вважається найрозвиненішою в економічному плані державою серед країн, що розвиваються. Водночас обмежене міжнародне визнання не дає йому змоги посісти гідне місце в системі ООН та інших міжнародних організаціях. Головною перешкодою на цьому шляху є претензії КНР на територію Тайваню. Пекін усіляко намагається обмежувати міжнародну діяльність Тайваню за допомогою як економічних важелів, так і дипломатичного впливу. У майбутньому політичний статус Тайбею великою мірою залежатиме від політики КНР щодо острова, її геополітичних планів стосовно здобуття лідерських позицій на політичній карті світу.

Список використаної літератури

1. Koopman K.Y. Taiwan's path to independence: resolving the "one China" dispute. *Cardoso Journal of Conflict Resolution*. 2016. Vol. 18.1. P. 221–248.
2. Bartmann B. Between de jure and de facto statehood: revisiting the status issue for Taiwan. *Island Studies Journal.* 2008. Vol. 3. № 1. P. 113–128.
3. Carolan Ch.J. The «Republic of Taiwan»: a legal-historical justification for a Taiwanese declaration of independence. *New York University Law Review*. 2000. Vol. 75. № 2. P. 429–468.
4. Китай пригрозив Тайваню війною через прагнення до незалежності. *BBC News. Україна*. 30.01.2021. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/news-55870463.
5. Bush R.C. Taiwan's democracy and the China challenge. *Brookings*. 22.01.2021. URL: https://www.brookings.edu/articles/taiwans-democracy-and-the-china-challenge/.
6. McCuaig-Johnston M. Enhancing Taiwan's role in international organizations. *Canadian Global Affairs Institute*. 2021. 7 p. URL: https://www.cgai.ca/enhancing_taiwans_role_in_international_organizations.
7. Кузенко П. На Тайвані з використаних масок навчилися робити зарядні пристрої. *Уніан*. 02.02.2022. URL: https://www.unian.ua/ecology/na-tayvani-z-vikoristanih-masok-navchilisya-robiti-zaryadni-pristroji-video-11691322.html.
8. Taiwan: political and security issues. *Congressional Research Service*. 29.11.2021. URL: https://sgp.fas.org/crs/row/IF10275.pdf.
9. Білак П.П. Демократизація Тайваню та її вплив на перспективи розв'язання «тайванської проблеми». *Наукові записки*. 2007. Т. 69. С. 53–58.
10. Freedom in the world 2020 / ed. by S. Repucci. Lanham, Boulder, New York, London : Rowman & Littlefield, 2021. 1474 p. URL: https://freedomhouse.org/sites/default/files/2021-08/FIW2020_book_JUMBO_PDF.pdf.
11. Yip H. Taiwan is more than a pawn to be sacrificed to China. *Foreign Policy*. 28.10.2020. URL: https://foreignpolicy.com/2020/10/28/taiwan-threat-invasion-china/.
12. Strong M. Taiwan will be a super-aged society by 2026. *Taiwan News*. 12.02.2019. URL: https://www.taiwannews.com.tw/en/news/3636704.
13. Бутирська Н. Чи ризикне Китай захопити Тайвань силою? *ZN,UA*. 14.10.2021. URL: https://zn.ua/ukr/international/chi-rizikne-kitaj-zakhopiti-tajvan-siloju.html.
14. Taiwan in the 21st century. Aspects and limitations of a development model / ed. by R. Ash, J.M. Greene. London and New York : Routledge Taylor & Francis Group, 2007. 304 p.
15. Бутирська Н. Бунтівний острів підкорює ЄС, поки США і Китай дискутують навколо Тайваню. *ZN,UA*. 06.11.2021. URL: https://zn.ua/ukr/international/buntivnij-ostriv-pidkorjuje-jes-poki-ssha-i-kitaj-diskutujut-navkolo-tajvanju.html.
16. Been K. The difficult case of Taiwan's sovereignty. *Global Risk* Insights. 16.06.2021. URL: https://globalriskinsights.com/2021/06/the-difficult-case-of-taiwans-sovereignty/.
17. Захопити Тайвань і стати світовим лідером. Адмірал США попередив про амбіції Китаю. *HB*. 12.04.2021. URL: https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/kitay-hoche-zahopiti-tayvan-i-svitove-liderstvo-prognozuye-admiral-ssha-ostanni-novini-50153485.html.
18. Тайвань проінвестує 1 мільярд доларів у Литву. *Економічна правда*. 12.01.2022. URL: https://www.epravda.com.ua/news/2022/01/12/681341/.
19. Bratton W. Will Taiwan be the next Cuba? *The Diplomat*. 09.02.2021. URL: https://thediplomat.com/2021/02/will-taiwan-be-the-next-cuba/.
20. Curtis J. Taiwan: country profile and international relations. *House of Commons Library*. 23.06.2021. URL: https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-9254/CBP-9254.pdf.
21. Colin A. What the «One China» principle means for future of Taiwan. *The Week*. 06.12.2021. URL: https://www.theweek.co.uk/news/world-news/asia-pacific/955058/what-the-one-china-principle-means-for-future-of-taiwan.

PECULIARITIES OF DEVELOPMENT OF TAIWAN AS DE FACTO STATE IN THE MODERN WORLD

Olha Telenko
Ivan Franko National University of Lviv,
Faculty of International Relations,
Department of International Relations and Diplomatic Service
Sichovykh Striltsiv str., 19, 79000, Lviv, Ukraine

The article deals with peculiarities of development of Taiwan as a modern de facto state. Historical circumstances of Taiwan's political secession from mainland China are outlined. It is noted that its position in international relations is unique as under conditions of partial diplomatic recognition Taiwan managed to achieve significant results in various spheres of the development of society. Taiwan is successful in the economic sphere, has an effective management system and democratically elected government. Due to the development of science and technology on the island, it managed to set up a large network of commercial links around the world. It is highlighted that Taiwan is an important manufacturer of semiconductors, demonstrates a great progress in the development of biotechnology and the use of renewable resources. The article states that Taiwan's fight against COVID-19 is quite successful and can be an example for other countries. The development of democracy in Taiwan as well as features of gradual transition from authoritarianism to democracy are characterized. One of the most serious problems of the internal development of the island is nation's aging which is growing rapidly. It is outlined that the People's Republic of China considers the island its separatist region and prevents Taiwan from joining the system of international relations as a full member. This is evidenced by the policy of the PRC aimed at withdrawing diplomatic recognition of Taiwan by a number of states, preventing Taiwan's joining to the UN and other multilateral institutions. The aggravation of relations between China and Lithuania in the context of rapprochement between Vilnius and Taipei is considered. Geopolitical location of Taiwan and its significance for the PRC, the USA and the Philippines is characterized. It is noted that Taiwan has established diplomatic relations with a small number of states but has a number of informal ties around the world that contribute to its successful development. It is indicated that there are several scenarios concerning development of Taiwan, the implementation of each of which largely depends on China's policy towards this de facto state. The struggle of the USA and the PRC for global leadership partly depends on the future political status of Taiwan.

Key words: Taiwan, the Republic of China, de facto state, international recognition, diplomatic relations.